การศึกษาภาวะสบายเชิงความร้อนเนื่องจากผลของช่องเปิด และ กันสาด สำหรับบ้านในกรุงเทพมหานคร

นายอัครา กิจการเจริญสิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544 ISBN 974-17-084-5 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

28 al.A. 2547

I2054554X

A THERMAL COMFORT STUDY ON THE EFFECTS OF OPENINGS AND SHADINGS FOR A HOUSE IN BANGKOK

Mr. Akara Kitkrancharearnsin

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Engineering in Mechanical Engineering

Department of Mechanical Engineering

Faculty of Engineering

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0184-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาภาวะสบายเชิงความร้อนเนื่องจากผลของช่องเปิด และ
0	กันสาด สำหรับบ้านในกรุงเทพมหานคร
โดย	นายอัครา กิจการเจริญสิน
สาขาวิชา	วิศวกรรมเครื่องกล
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ตุลย์ มณีวัฒนา
	วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่ว มหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์ (ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว)
คณะกรรมการสอบวิท	ยานิพนธ์
	ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ ทวี เวชพฤติ)
	อาจารย์ที่ปรึกษา (อาจารย์ ดร. ตุลย์ มณีวัฒนา)
	กรรมการ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฤชากร จิรกาลวสาน)
	กรรมการ
	(อาจารย์ ดร. สมพงษ์ พุทธิวิสุทธิศักดิ์)
	ภูณ _{ักร} ับ มัง มี มีเมื่อตน์) กรรมการ (อาจารย์ ดร. กุณฑินี มณีรัตน์)
	, and a second of the second o

9

อัครา กิจการเจริญสิน : การศึกษาภาวะสบายเชิงความร้อนเนื่องจากผลของช่องเปิดและกัน สาดสำหรับบ้านในกรุงเทพมหานคร. (A THERMAL COMFORT STUDY ON THE EFFECTS OF OPENINGS AND SHADINGS FOR A HOUSE IN BANGKOK)

อ. ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. ตุลย์ มณีวัฒนา, 234 หน้า. ISBN 974-17-0184-5.

อิทธิพลของกันสาดและช่องเปิดที่มีต่อภาวะสบายเชิงความร้อนของบ้านจำลองที่ไม่ติดตั้งเครื่อง ปรับอากาศในกรุงเทพมหานครได้รับการศึกษาโดยการคำนวณและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในรอบหนึ่งปี ของค่า PMV และ SET* ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษานี้ ระเบียบวิธีสมดุล ความร้อนและแบบจำลองการไหลของอากาศอย่างง่ายผ่านเครือข่ายช่องเปิดถูกนำมาใช้เพื่อคำนวณค่า อุณหภูมิผนัง อุณหภูมิอากาศภายในห้อง อุณหภูมิการแผ่รังสีเฉลี่ย และความเร็วลมเป็นรายชั่วโมง จาก นั้นจึงนำผลลัพธ์ที่ได้มาใช้ในการคำนวณค่าดัชนีความสุขสบายรวมถึงค่าเฉลี่ยรายปีของดัชนีดังกล่าว ผลการคำนวณที่ได้ถูกใช้เป็นตัวบ่งชี้ถึงความสุขสบายเชิงความร้อนของผู้อยู่อาศัยในบ้านจำลอง

ผลการศึกษาพบว่ากันสาดทางทิศตะวันออกและตะวันตกมีผลต่อภาวะสบายเชิงความร้อนใกล้ เคียงกัน การติดตั้งกันสาดเพื่อให้เกิดการบังเงาครอบคลุมทั้งผนังในทิศทางใดทิศทางหนึ่งจะลดค่า PMV เฉลี่ยลงจาก 2.3 เหลือเพียง 1.9 และทำให้ SET* เฉลี่ยมีค่าลดลง 1.6 °C กันสาดทางทิศเหนือและทิศใต้ มีผลต่อความสุขสบายเชิงความร้อนน้อยกว่ากันสาดทางทิศตะวันออกและทิศตะวันตก กันสาดทางทิศ เหนือลดค่า PMV เฉลี่ยลงจาก 2.0 เหลือเพียง 1.9 และทำให้ SET* เฉลี่ยมีค่าลดลง 0.1 °C กันสาด ทางทิศใต้ลดค่า PMV เฉลี่ยลงจาก 2.0 เหลือเพียง 1.7 โดยที่ SET* เฉลี่ยมีค่าลดลง 0.3 °C การติดตั้ง ช่องเปิดสองช่องโดยที่ช่องเปิดแต่ละช่องอยู่บนผนังคนละด้านกันเป็นวิธีการติดตั้งช่องเปิดที่ดีที่สุดและ ลดค่า PMV เฉลี่ยลงจาก 2.3 เหลือเพียง 1.6 และทำให้ SET* เฉลี่ยมีค่าลดลง 1.0 °C ประการสุดท้าย การติดตั้งฉนานใยแก้วความหนา 3 นิ้ว บนฝ้าเพดานสามารถลดค่า PMV เฉลี่ยลงจาก 2.3 เหลือเพียง 1.8 และทำให้ SET* เฉลี่ยมีค่าลดลง 1.2 °C ประการสุดท้าย

ภาควิชา วิศวกรรมเครื่องกล	ลายมือชื่อนิสิต อักก กิงการหวัญสิน
สาขาวิชา <u>วิศวกรรมเครื่องกล</u>	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🐠 โพฟ
ปีการศึกษา 2544	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

KEY WORD: THERMAL / COMFORT / HOUSE / OPENING / SHADING

AKARA KITKRANCHARERNSIN: A THERMAL COMFORT STUDY ON THE EFFECTS OF OPENINGS AND SHADINGS FOR A HOUSE IN BANGKOK.

9

THESIS ADVISOR: TUL MANEEWATTANA, Ph.D., 234 pp.

ISBN 974-17-0184-5.

Effects of openings and shadings on thermal comfort for a non-air conditioning model house in Bangkok were studied by evaluating and comparing a yearly average value of PMV and SET* using a computer program developed for this study. The Heat Balance Method and a simple air flow through opening-network model are used to calculate an hourly inside surface temperature of the wall, mean radiant temperature and air velocity. The results are then used to calculate all the required comfort indices and their yearly average values. These values are then used to predict the thermal comfort level of the occupant inside the model house.

Results of the study show that the east and the west shadings give about the same thermal comfort level. Installation of the shading in order to create a full shade on the wall in either direction decreases a yearly average PMV value from 2.3 to 1.9 and decreases the yearly average SET* 1.6 degree C. Shading on the north and the south gives less effects on thermal comfort than the shading on the east and the west do. A shading on the north decreases a yearly average PMV value from 2.0 to 1.9 and decreases the yearly average SET* 0.1 degree C. A shading on the south decreases a yearly average PMV value from 2.0 to 1.7 and decreases the yearly average SET* 0.3 degree C. Installation of two openings, one on each side of the wall, is the best way to install the openings and it decreases a yearly average PMV value from 2.3 to 1.6 and decreases the yearly average SET* 1.0 degree C. Lastly, the installation of 3-inch thickness fiberglass on the ceiling, decreases a yearly average PMV value from 2.3 to 1.8 and decreases the yearly average SET* 1.6 degree C.

Department Med	hanical Engineering	Student's signature Thana K. 1. Adviser's signature
Field of study Med	chanical Engineering	Adviser's signature
Academic year	2001	Co-adviser's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ดร. ตุลย์ มณีวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้แนะนำ ตลอดจนคำปรึกษาที่มีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยและการศึกษาต่อในอนาคต

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ทวี เวชพฤติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฤชากร จิรกาลวสาน อาจารย์ ดร. สมพงษ์ พุทธิวิสุทธิศักดิ์ และ อาจารย์ ดร. กุณฑินี มณีรัตน์ ที่ได้ให้คำ แนะนำและถ่ายทอดความรู้ตลอดระยะเวลาในการทำงานวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. จิรพงษ์ กสิวิทย์อำนาย สำหรับคำปรึกษาและความ ช่วยเหลือในด้านต่างๆ เสมือนดั่งรุ่นพี่คนหนึ่ง

ขอขอบคุณ คุณธีรชัย ตันติมงคลสุข และ คุณจุฑามาส ศรีโมรา ที่ช่วยตรวจทาน วิทยานิพนธ์ฉบับนี้อย่างละเอียดจนเสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนการ ศึกษาอย่างดียิ่งจนผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	•••••
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	•••••
กิตติกรรมประกาศ	
สารบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญภาพ	·
รายการสัญลักษณ์	
บทที่ 1 บทน้ำ	
1.1 ความสำคัญและที่มาของงานวิจัย	•••••
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากงานวิจัย	
1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับความสุขสบายเชิงความร้อน	
1.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์สมดุลความร้อน	
1.5.3 งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์การไหลของอากาศ	
บทที่ 2 ทฤษฎี	
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความสุขสบายเชิงความร้อน	
2.1.1 สมการสมดุลความร้อน	
2.1.2 อุณหภูมิยังผลมาตรฐาน	
2.1.3 Predicted Mean Vote (PMV)	
2.1.4 Predicted Percentage of Dissatisfied (PPD)	
2.1.5 อุณหภูมิการแผ่รังสีเฉลี่ย	
2.1.6 Thermal Sensation (TSENS)	
2.1.7 Thermal Discomfort (DISC)	
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์สมดุลความร้อน	•
2.2.1 สมดุลความร้อนที่ผนังด้านนอก	
2.2.2 การนำความร้อนผ่านชั้นผนัง	

สารบัญ (ต่อ)

		หเ
	2.2.3 สมดุลความร้อนที่ผนังด้านใน	57
	2.2.4 สมดุลความร้อนของอากาศภายในโซน	60
	2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการวิเคราะห์การไหลของอากาศ	61
	2.3.1 สมการการใหล	6
	2.3.2 สมการความต่อเนื่อง	68
บทที่ 3	ลักษณะของบ้านที่ใช้เป็นแบบจำลอง	7
	3.1 ชนิดของผนัง	7:
	3.2 ลักษณะช่องเปิด	7:
	3.3 ระบบหน้าต่าง	7
	3.4 อุปกรณ์บังเงา	7
	3.5 ทิศทางอาคาร	7
บทที่ 4	ผลลัพธ์และการวิเคราะห์	7
	4.1 ความสุขสบายเชิงความร้อนของบ้านกรณีพื้นฐาน	8
	4.2 อิทธิพลของกันสาดที่มีต่อความสุขสบายเชิงความร้อน	8
	4.3 อิทธิพลของช่องเปิดที่มีต่อความสุขสบายเชิงความร้อน	1
	4.4 อิทธิพลของอุปกรณ์บังเงาที่มีต่อความสุขสบายเชิงความร้อน	1
	4.5 อิทธิพลของฉนวนความร้อนที่มีต่อความสุขสบายเชิงความร้อน	1
	4.6 อิทธิพลของการระบายอากาศบนห้องใต้หลังคา	1
	ที่มีต่อความสุขสบายเชิงความร้อน	
	4.7 ความสุขสบายเชิงความร้อนของบ้านจำลองในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์	1
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	1
	สรุปผลการวิจัย	1
	ข้อเสนอแนะ	1
รายกา	รอ้างอิง	1
บรรณ	านุกรม	1
ภาคผเ		1
	ภาคผนวก ก. อุณหภูมิอากาศของกรุงเทพมหานคร	1
	ภาคผนวก ข. ผลการวิเคราะห์ภาวะสบายเชิงความร้อนรายชั่วโมงของบ้านจำลอง	,

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
ภาคผนวก ค. ร	ายละเอียดของโปรแกรมที่ใช้ในงานวิจัย	202
P	n.1 โปรแกรม TCAP	205
P	า.2 โมดูล TCAP_HBcompute	207
P	ค.3 โมดูล TCAP_FlowAnalyse	210
P	ค.4 โมดูล TCAP_ResponseFactor	212
P	ค.5 โมดูล TCAP_SolarCompute	213
9	ค.6 โมดูล TCAP_Library	214
P	ค.7 โมดูล TCAP_MRTtemp	216
f	ค.8 โมดูล TCAP_Comfort	217
1	ค.9 การตรวจสอบโปรแกรม	219
	ค.9.1 ความถูกต้องของโมคูล TCAP_HBcompute	219
	ค.9.2 ความถูกต้องของโมดูล TCAP_FlowAnalyse	222
	ค.9.3 ความถูกต้องของโปรแกรม TCAP	225
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพเ	นธ์์	234

สารบัญตาราง

		หน้า
ตา ร าง 2.1	อัตราการเผาผลาญพลังงานโดยทั่วไป	14
ตาราง 2.2	ค่าอุณหภูมิที่เหมาะสมและช่วงที่ยอมรับได้ของ Operative temperature	36
	สำหรับผู้คนที่ทำกิจกรรมเบาๆ (≤met) ที่ความขึ้นสัมพัทธ์ 50% และมี	
	ความเร็วลมเฉลี่ยน้อยกว่า 0.15 m / s	
ตาราง 2.3	ความสัมพันธ์ระหว่าง PMV และอุณหภูมิของสิ่งแวดล้อมที่ระดับกิจกรรมต่างๆ	42
ตาราง 2.4	ค่าตัวประกอบสิ่งกีดขวาง	66
ดาราง 2.5	ค่าพารามิเตอร์ชั้นขอบเขต	67
ตาราง 4.1	บ้านจำลองในแต่ละกรณีที่ทำการวิเคราะห์	76
ตาราง 4.2	ดัชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	83
	ในกรณีพื้นฐานระหว่างกรณี 1 และ กรณี 2	
ตาราง 4.3	ดชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	112
	ในกรณีติดตั้งกันสาดตั้งแต่กรณี 1 ถึง กรณี 32	
ตาราง 4.4	ดัชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	120
	ในกรณีติดตั้งช่องเปิดตั้งแต่กรณี 1 ถึง กรณี 22	
ตาราง 4.5	ดัชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	142
	ในกรณีติดตั้งอุปกรณ์บังเงาตั้งแต่กรณี 1 ถึง กรณี 6	
ตาราง 4.6	ดัชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	158
	ที่ติดตั้งฉนวนความร้อนตั้งแต่กรณี 1 ถึง กรณี 5	
ตาราง 4.7	ดัชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	163
	ในกรณีติดตั้งระบบระบายอากาศบนห้องใต้หลังคาระหว่างกรณี 1 และ กรณี 2	
ตาราง 4.8	ดัชนีความสุขสบายเฉลี่ยของบ้านจำลอง	181
	ที่ติดตั้งทุกอุปกรณ์ตั้งแต่กรณี 1 ถึง กรณี 4	
ตาราง ค.1	ผลการวิเคราะห์อัตราการไหลของอากาศผ่านบ้านตัวอย่าง	224

สารบัญภาพ

		หน้า
รูป 1.1	อิทธิพลของอาคารที่มีต่อพารามิเตอร์ทางสิ่งแวดล้อม	4
รูป 1.2	ค่า PMV ในห้องนั่งเล่นที่คำนวณตลอดระยะเวลา 1 ปี	4
รูป 2.1	การถ่ายเทความร้อนสัมผัสจากผิวหนัง	22
รูป 2.2	การถ่ายเทความร้อนแฝงจากผิวหนัง	22
รูป 2.3	ช่วงอุณหภูมิและความชื้นในฤดูร้อนและฤดูหนาวที่ทำให้	37
	ผู้คนที่ทำกิจกรรมเบาๆ รู้สึกสบายซึ่งกำหนดโดย ASHRAE Standard 55-a	
รูป 2.4	ค่า $\dfrac{\partial}{\partial L}$ PMV ที่เป็นฟังก์ซันของอัตราการเผาผลาญพลังงาน ∂_{L}	43
รูป 2.5	สัดส่วนของบุคคลที่ไม่พึงพอใจเชิงความร้อนที่อุณหภูมิอากาศต่างๆ	45
รูป 2.6	ความสัมพันธ์ระหว่างค่า PPD กับค่า PMV	46
รูป 2.7	กระบวนการสมดุลความร้อนที่เกิดขึ้นในหนึ่งโซน	53
รูป 2.8	การใหลของอากาศภายในอาคารตามวิธีของแบบจำลองเครือข่าย	69
รูป 3.1	รูปร่างของบ้านจำลองที่ใช้ในงานวิจัย	71
รูป 3.2	ส่วนต่างๆ ของบ้านจำลองที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้	71
รูป 3.3	รูปแบบทั่วๆ ไปของอุปกรณ์บังเงาที่ใช้ในโปรแกรม	73
รูป 4.1	บ้านจำลองกรณีพื้นฐานในทิศทางใดๆ	80
รูป 4.2	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนของบ้านจำลองกรณีพื้นฐาน	83
รูป 4.3	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงของบ้านจำลองกรณีพื้นฐาน	84
รูป 4.4	บ้านจำลองที่ติดตั้งกันสาดทั้งสี่ด้าน	88
รูป 4.5	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีที่ติดกันสาดทางทิศตะวันออกยาว 100%	92
รูป 4.6	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีที่ติดกันสาดทางทิศตะวันออกยาว 100%	93
รูป 4.7	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีติดกันสาดทางทิศใต้ยาว 100%	97
รูป 4.8	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีติดกันสาดทางทิศใต้ยาว 100%	98
รูป 4.9	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีติดกันสาดทางทิศตะวันตกยาว 100%	102
รูป 4.10) ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีติดกันสาดทางทิศตะวันตกยาว 100%	103
รูป 4.11	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีติดกันสาดทางทิศเหนือยาว 100%	107
รูป 4.12	2 ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีติดกันสาดทางทิศเหนือยาว 100%	108
รูป 4.13	3 ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนที่ได้จากการติดกันสาดในกรณีต่างๆ	113

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูป 4.14	บ้านจำลองที่เจาะช่องเปิดทั้งสี่ด้าน
รูป 4.15	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีเจาะช่องเปิดขนาด 2.25 m² ทางทิศใต้
รูป 4.16	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีเจาะช่องเปิดขนาด 2.25 m² ทางทิศใต้
รูป 4.17	ดัชนีความสุขสบายในเป็นรายเดือนในกรณี
	เจาะช่องเปิดขนาด 2.25 m² ทางทิศใต้และทิศเหนือ
รูป 4.18	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณี
	เจาะช่องเปิดขนาด 2.25 m² ทางทิศใต้และทิศเหนือ
ฐป 4.19	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีเจาะช่องเปิดขนาด 2.25 m² ทั้งสี่ทิศทาง
-	้ ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีเจาะช่องเปิดขนาด 2.25 m² ทั้งสี่ทิศทาง
	ดัชนีความสุขสบายที่ได้จากการเจาะซ่องเปิดในกรณีต่างๆ
	บ้านจำลองที่ติดตั้งอุปกรณ์บังเงา
ฐป 4.23	ดัชนีความสุขสบายที่ได้จากการติดอุปกรณ์บังเงาในกรณีต่างๆ
_	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีติดฉนวนใยแก้วหนา 3" บนฝ้าเพดาน
รูป 4.25	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีติดฉนวนใยแก้วหนา 3" บนฝ้าเพดาน
2	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือน
v	ในกรณีติดฉนวนใยแก้วหนา 3" ที่ฝ้าเพดานและกำแพง
ฐป 4.27	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมง
v	ในกรณีติดฉนวนใยแก้วหนา 3" ที่ฝ้าเพดานและกำแพง
ฐป 4.28	ดัชนีความสุขสบายที่ได้จากการติดฉนวนใยแก้วในกรณีต่างๆ
v	ดัชนีความสุขสบายที่ได้จากการติดตั้งระบบระบายอากาศในห้องหลังใต้คา
	รูปทรงของบ้านจำลองในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์
-	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์
v	โดยใช้งานในช่วงเวลา 8:00 น. ถึง 16:00 น.
รป 4.32	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์
ข	โดยใช้งานในช่วงเวลา 8:00 น. ถึง 16:00 น.
รป 4.33	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายเดือนในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์
U	โดยใช้งานในช่วงเวลา 18:00 น. ถึง 7:00 น.

สารบัญภาพ (ต่อ)

		หน้า
รูป 4.34	ดัชนีความสุขสบายเป็นรายชั่วโมงในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์	177
	โดยใช้งานในช่วงเวลา 18:00 น. ถึง 7:00 น.	
รูป 4.35	ดัชนีความสุขสบายในกรณีติดตั้งทุกอุปกรณ์	181
รูป ก.1	อุณหภูมิกระเปาะแห้งในแต่ละเดือนของกรุงเทพมหานคร	196
	ตั้งแต่ พ.ศ. 2531- พ.ศ. 2542	
รูป ก.2	อุณหภูมิกระเปาะแห้งในรอบครึ่งเดือนของกรุงเทพมหานคร	196
	ตั้งแต่ พ.ศ. 2531 – พ.ศ. 2542	
รูป ก.3	อุณหภูมิกระเปาะแห้งของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2536	197
รูป ก.4	อุณหภูมิกระเปาะเปียกเฉลี่ยที่สอดคล้องกับอุณหภูมิกระเปาะแห้ง	197
	ของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2536	
รูป ก.5	อุณหภูมิกระเปาะแห้งเป็นรายชั่วเมงของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2536	198
รูป ก.6	อุณหภูมิกระเปาะเปียกเฉลี่ยเป็นรายชั่วโมงที่สอดคล้องกับอุณหภูมิกระเปาะแห้ง	198
	ของกรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. 2536	
รูป ข.1	ภาวะสบายของบ้านจำลองกรณีพื้นฐานที่	200
	ไม่มีกันสาด ช่องเปิด และ ฉนวนความร้อน	
รูป ข.2	ภาวะสบายในกรณีที่ติดกันสาด เจาะช่องเปิด และ ติดฉนวนความร้อนบนฝ้าเพดาน	201
รูป ค.1	แผนภูมิการทำงานของโปรแกรม TCAP	206
รูป ค.2	แผนภูมิการทำงานของโมดูล TCAP_HBcompute	209
รูป ค.3	แผนภูมิการทำงานของโมดูล TCAP_FlowAnalyse	212
รูป ค.4	แผนภูมิการทำงานของโปรแกรมย่อย Spline_Genius	216
รูป ค.5	ห้องสี่เหลี่ยมมุมฉากที่นำมาคำนวณค่าภาระการทำความเย็น	220
รูป ค.6	ค่าภาระการทำความเย็นที่คำนวณได้จากโปรแกรมต่างๆ	221
-	บ้านตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์การใหลของอากาศ	223
_	รูปทรงของบ้านกรณีพื้นฐานที่ใช้ตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรม TCAP	228
รูป ค.9	ข้อมูลอากาศที่สมมุติขึ้นเพื่อใช้ทดสอบโปรแกรม	228
รป ค.1() อณหภมิของแต่ละผนังที่เวลาต่างๆ	229

รายการสัญลักษณ์

มีค่าตามภูมิประเทศ
ณา, ไร้มิติ
wind speed profile
)
มีค่าตามภูมิประเทศ
มิติ
for meteorological station)
ı, m²
nude body)
ีล่งรังสีความ ร้อ น, m²
of body)
งเลือด, L / m²hr
งการปรับปรุง
nt)
องแกนร่างกาย, kJ / kg K
ore)
มิติ
นเลือด,ไร้มิติ
flow)
องอากาศที่หายใจเข้า, kJ / kg K
cific heat of inhaled air)
องเลือด, kJ / kg K
cific heat of blood)

C_{sk}	คือ	ความจุความร้อนจำเพาะของผิวหนัง, kJ / kg K
		(Specific heat of skin)
C_{sw}	คือ	ค่าคงที่สำหรับการควบคุมเหงื่อ, W / m²
		(Proportionality constant for sweat control)
С	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการพาความร้อน, W / m²
		(Convective heat loss)
C_{res}	คือ	การสูญเสียความร้อนสัมผัสจากการหายใจ, W / m²
		(Sensible respiratory heat loss)
C_w	คือ	สัมประสิทธิ์ความดันลม , ไร้มิติ
		(Wind pressure coefficient)
CTF	คือ	ฟังก์ชันการนำความร้อน
		(Conduction transfer function)
DISC	คือ	Thermal Discomfort, ใร้มิติ
E _{dif}	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการกลายเป็นไอที่แพร่ผ่านผิวหนัง, W / m²
		(Evaporative heat loss due to moisture diffusion through skin)
E _{max}	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการกลายเป็นไอมากที่สุด, W / m²
		(Maximum possible evaporative heat loss)
E _{res}	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการหายใจเนื่องจากการกลายเป็นไอ, W / m²
		(Evaporative heat loss due to respiration)
E_{rsw}	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการกลายเป็นไอที่เกิดจากเหงื่อ, W / m²
		(Evaporative heat loss due to regulatory sweating)
E _{rsw.req}	คือ	การสูญเสียความร้อนจากเหงื่อที่ต้องการเพื่อให้เกิด
		ความสุขสบายเชิงความร้อน, W / m²
		(Evaporative heat loss required for comfort)
E_{sk}	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการกลายเป็นไอที่ผิวหนัง, W / m²
		(Total evaporative heat loss from skin)
ET*	คือ	อุณหภูมิยังผล, °C
		(Effective Temperature)
f_{cl}	คือ	สัดส่วนของพื้นที่ร่างกายซึ่งปกคลุมด้วยเสื้อผ้า, ไร้มิติ
		(Clothing area factor)

F _{dA1-A2}	คือ	ตัวประกอบเชิงมุมระหว่างเอลิเมนต์ย่อย dA1 กับระนาบ A2
		(Angle factor from element dA1 to plane A2)
Ę	คือ	Flux conduction transfer function
F _{P-N}	คือ	ตัวประกอบเซิงมุมระหว่างบุคคลกับพื้นผิวที่ N, ไร้มิติ
		(Angle factor from person to surface N)
g	คือ	ความเร่งเนื่องจากแรงโน้มถ่วงของโลก, m / s²
		(Acceleration of gravity)
G	คือ	ลอการิทึมของสัดส่วนระหว่างความกว้างของ
		ผนังที่พิจารณากับผนังใกล้เคียง
		(Natural log ratio of width of wall under consideration to
		width of adjacent wall)
h	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนสัมผัสรวมที่พื้นผิว, W / m² K
		(Total sensible heat transfer at surface)
h _c	คือ	สัมประสิทธิ์การพาความร้อน, W / m² K
		(Convective heat transfer coefficient)
h _{cl}	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนสัมผัสที่เสื้อผ้า, W / m² K
		(Sensible heat transfer coefficient at clothing)
h _e	คือ	ส้มประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนแฝงที่เสื้อผ้า, W / m² kPa
		(Evaporative heat transfer coefficient at clothing)
h _{e,cl}	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนจาก
		การกลายเป็นไอที่เสื้อผ้า,W / m² kPa
		(Evaporative heat transfer coefficient at clothing)
h _{fg}	คือ	ความร้อนแผ่งในกลายเป็นไอของน้ำ, kJ / kg K
		(Heat of vaporization of water)
h	คือ	ความสูงที่จุด i, m
		(Height of point i)
h,	คือ	ความสูงที่จุด j, m
		(Height of point j)
h _r	คือ	สัมประสิทธิ์การแผ่รังสีความร้อน, W / m² K
		(Radiative heat transfer coefficient)

h'	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนสัมผัสทั้งหมด (รวมเสื้อผ้า), W / m² K
		(Overall sensible heat transfer coefficient including clothing)
h' _e	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนแฝงทั้งหมด(รวมเสื้อผ้า), W / m² kPa
		(Overall evaporative heat transfer coefficient including clothing)
h' _{es}	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนแฝง
02		ในสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน, W / m² K
		(Evaporative heat transfer coefficient in standard environment)
h's	คือ	สัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนสัมผัส
		ในสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน, W / m² K
		(Sensible heat transfer coefficient in standard environment)
Н	คือ	ระดับความสูงของกำแพงด้านต้านลมวัดจากพื้น, m
		(Wall height above ground on upwind building face)
H_{met}	คือ	ระดับความสูงของเครื่องตรวจวัดความเร็วลมที่สถานีตรวจอากาศ, m
		(Height of wind anemometer at meteorological station)
l _{cl}	คือ	ความเป็นฉนวนของเสื้อผ้าที่สวมใส่, clo
		(Clothing insulation)
cis	คือ	ความเป็นฉนวนของเสื้อผ้าในสิ่งแวดล้อมมาตรฐาน, clo
		(Clothing insulation in standard environment)
ia	คือ	ประสิทธิภาพการซึมของไอน้ำผ่านชั้นอากาศ, ไร้มิติ
		(Air layer vapor permeation efficiency)
icl	คือ	ประสิทธิภาพการซึมของไอน้ำผ่านเสื้อผ้า, ไร้มิติ
		(Clothing vapor permeation efficiency)
K	คือ	การนำความร้อนยังผลระหว่างแกนกลาง
		ของร่างกายกับผิวหนัง, W / m² K
		(Effective conductance between core and skin)
K _{res}	คือ	ค่าคงที่, kg m² / MJ
		(Proportionality constant)
1	คือ	ความสูงของผู้ทำการทดลอง, m
		(Height)
L	คือ	ภาระความร้อนที่ร่างกายได้รับ, W / m²
		(Thermal load on body)

LR	คือ	สัดส่วนของเลวิส, °C / kPa
		(Lewis ratio)
m	คือ	มวลของผู้ทำการทดลอง, kg / m²
		(Body mass)
ṁ	คือ	อัตราการไหลอากาศเชิงมวล, kg / s
		(Air mass flow rate)
$\dot{m}(i,j)$	คือ	อัตราการใหลเชิงมวลจากกจุด j ไปยังจุด i, kg / s
		(Mass Flow rate from space i to space j)
т̂ы	คือ	อัตราการไหลเวียนโลหิต, I / m² hr
		(Blood circulation between core and skin)
$\dot{m}_f(i)$	คือ	อัตราการไหลเชิงมวลของอากาศสุทธิ
		เนื่องจากระบบปรับความดัน, kg / s
		(Net mass flow rate of air due to air-handling system
		or a pressurization system)
m˙₀ (i,k)	คือ	อัตราการไหลเชิงมวลจากทิศทาง k ภายนอกอาคารไปยังจุด i, kg / s
		(Mass flow rate from direction k outside the building to space i)
m _{res}	คือ	อัตราการระบายอากาศของปอด, kg / s
		(Pulmonary ventilation rate)
Μ	คือ	อัตราการเผาผลาญพลังงาน, W / m²
		(Metabolic rate)
${\sf M}_{\sf shiv}$	คือ	อัตราการเผาผลาญพลังงานที่เกิดจากการสั่นของร่างกาย, W/m²
		(Metabolic rate due to shivering)
N_c	คือ	จำนวนของจุดต่อภายในอาคารที่เชื่อมต่อกับจุด i
		(Number of building spaces connected to space i)
N_{\circ}	คือ	จำนวนจุดต่อภายนอกอาคารที่เชื่อมต่อกับจุด i
		(Number of connections to outside from space i)
Pa	คือ	ความดันไอน้ำในอากาศ, kPa
		(Water vapor pressure in ambient air)
P_{atm}	คือ	ความดันบรรยากาศ, Pa
		(Ambient pressure)

P_{avg}	คือ	ความดันสมบูรณ์เฉลี่ย, Pa
		(Average absolute pressure)
Ph	คือ	ผลต่างความดันสถิตย์ที่ระดับความสูง h เทียบกับพื้นดิน, Pa
		(Hydrostatic pressure difference between h and ground level)
P _i	คือ	ความเกจที่บริเวณ i, Pa
		(Gauge pressure at space i)
P_{i}	คือ	ความดันเกจที่บริเวณ j, Pa
		(Gauge pressure at space j)
P _o	คือ	ความดันเกจที่ภายนอกอาคาร, Pa
		(Outside gauge pressure)
$P_{sk,s}$	คือ	ความดันไอน้ำอิ่มตัวที่อุณหภูมิผิวหนัง, kPa
		(Saturated water vapor pressure at skin temperature)
P_{so}	คือ	Standard operative vapor pressure, kPa
P _{SET*,s}	คือ	ความดันไอน้ำอิ่มตัวที่อุณหภูมิ SET*, kPa
		(Saturated water vapor pressure at SET*)
$P_{\rm w}$	คือ	ความดันลมที่ระดับความสูง h, Pa
		(Dynamic pressure due to wind at height h)
PPD	คือ	Predicted Percentage of Dissatisfied, ไร้มิติ
PMV	คือ	Predicted Mean Vote, ไร้มิติ
Δ P	คือ	ผลต่างความคันตกคร่อมเส้นทางการไหล, Pa
		(Pressure difference across flow path)
q _{CE}	คือ	การพาความร้อนจากแหล่งความร้อนภายใน, W
		(Convection part of internal load)
q _{conv}	คือ	การพาความร้อนจากแต่ละพื้นผิว, W
		(Convection heat transfer from the surface)
q_{IV}	คือ	การถ่ายเทความร้อนสัมผัสจากการรั่วซึมและการระบายอากาศ, W
		(Sensible heat transfer due to infiltration and ventilation)
q _{sys}	คือ	การถ่ายเทความร้อนจากระบบ HVAC, W
		(Heat transfer to/from HVAC system)
q _{conv}	คือ	ฟลักซ์การพาความร้อนออกสู่อากาศ, W / m²
		(Convective heat flux to air)

q_{k_i}''	คือ	ฟลักซ์การนำความร้อนจากผนังด้านใน, W / m²
		(Conductive heat flux from inside surface)
q _{ko} "	คือ	ฟลักซ์การนำความร้อนออกจากผนังด้านนอก, W / m²
		(Conductive heat flux from outside surface)
q _{LWR}	คือ	ฟลักซ์การแลกเปลี่ยนรังสีคลื่นยาวกับสิ่งแวดล้อม, W / m²
		(Net longwave radiation flux exchange
		with the air and surroundings)
q _{LWS}	คือ	ฟลักซ์การแผ่รังสีคลื่นยาวจากอุปกรณ์ต่างๆ, W / m²
		(Longwave radiation flux from equipment in zone)
q _{Lwx}	คือ	ฟลักซ์การแผ่รังสีคลื่นยาวระหว่างพื้นผิว, W / m²
		(Net longwave radiant exchange flux between zone surface
q _{sol}	คือ	ฟลักซ์การแผ่รังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์
		ชึ่งเข้ามาทางระบบหน้าต่าง, W / m²
		(Transmitted solar radiation flux from windows)
q _{sw}	คือ	ฟลักซ์การแผ่รังสีคลื่นสั้นจากแหล่งความร้อนภายในโซน , W / m²
		(Net shortwave radiant exchange flux between zone surface
q''asol	คือ	ฟลักซ์การแผ่รังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์, W / m²
		(Absorbed solar radiation flux)
Q	คือ	ความร้อนที่ผลิตขึ้น, W / m²
		(Heat production)
Q _{dry}	คือ	การสูญเสียความร้อนสัมผัส, W / m²
		(Sensible heat loss)
Q _{evap}	คือ	การแลกเปลี่ยนความร้อนแฝง, W / m²
		(Latent heat loss from skin)
Q _{res}	คือ	การสูญเสียความร้อนผ่านกระบวนการหายใจ, W / m²
		(Heat loss due to respiration)
Q_{sk}	คือ	การสูญเสียความร้อนซึ่งเกิดขึ้นที่ผิวหนัง, W / m²
		(Total heat loss from skin)
R	คือ	การสูญเสียความร้อนจากการแผ่รังสีความร้อน, W / m²
		หรือ ค่าคงที่ของก๊าซ, J / kg K
		(Radiative heat loss or universal gas constant)

R _a	คือ	ความต้านทานการถ่ายเทความร้อนของชั้นอากาศ, m² K / W
		(Air layer thermal resistance)
R_c	คือ	ความต้านทานการพาความร้อน, m² K / W
		(Convective resistance)
R _{cl}	คือ	ความต้านทานการถ่ายเทความร้อนของเสื้อผ้า, m² K / W
		(Intrinsic clothing thermal resistance)
$R_{e,a}$	คือ	ความต้านทานต่อการกลายเป็นไอขั้นของอากาศ, m² kPa / W
		(Evaporative resistance of air layer)
$R_{\rm e,cl}$	คือ	ความต้านทานต่อการกลายเป็นไอของเสื้อผ้า, m² kPa / W
		(Evaporative resistance of clothing)
R_r	คือ	ความต้านทานการแผ่รังสีความร้อน, m² K / W
		(Radiative resistance)
Rh	คือ	ความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศ, %
		(Relative air humidity)
S	คือ	ตัวประกอบสิ่งกีดขวาง, ไร้มิติ
		(Shelter factor)
S _{tr}	คือ	ค่าคงที่สำหรับการหดตัวของเลือดใต้ผิวหนัง, ไร้มิติ
		(Constriction constant for skin blood flow)
S	คือ	ปริมาณความร้อนที่สะสมอยู่ภายใน, W / m²
		(Thermal heat storage)
S_{cr}	คือ	ปริมาณความร้อนที่สะสมอยู่ในร่างกาย, W / m²
		(Thermal storage in core component)
S_{sk}	คือ	ปริมาณความร้อนที่สะสมอยู่บนผิวหนัง, W / m²
		(Thermal storage in skin component)
SET*	คือ	อุณหภูมิยังผลมาตรฐาน, K
		(Standard effective temperature)
Sign	คือ	เครื่องหมายของผลต่างความดัน
		(Sign of pressure difference)
t _a	คือ	อุณหภูมิอากาศ, °C
		(Air temperature)

t _b	คือ	อุณหภูมิของร่างกาย, °C
b		(Body temperature)
t _{bset}	คือ	อุณหภูมิของร่างกายที่กำหนด, ^o C
		(Assigned body temperature)
t _{b.c}	คือ	อุณหภูมิขอบเขตล่างของเขตการระเหย, °C
		(Lower limit of evaporative regulation zone)
$t_{b,h}$	คือ	อุณหภูมิขอบเขตบนของเขตการระเหย, °C
		(Upper limit of evaporative regulation zone)
t _{cl}	คือ	อุณหภูมิเสื้อผ้าเฉลี่ย, °C
		(Average clothing surface temperature)
t _{cr}	คือ	อุณหภูมิแกนกลางของร่างกาย, °C
		(Body core temperature)
t _{ex}	คือ	อุณหภูมิของอากาศที่หายใจออก, °C
		(Exhaled air temperature)
t _{mb}	คือ	อุณหภูมิร่างกายเฉลี่ย, °C
		(Mean body temperature)
t _{mrt}	คือ	อุณหภูมิการแผ่รังสีเฉลี่ย, °C
		(Mean radiant température)
t _{pr}	คือ	อุณหภูมิการแผ่รังสีเฉลี่ยข _ย งระนาบ, ^o C
		(Plane radiant temperature)
t _{sk}	คือ	อุณหภูมิผิวหนัง, °C
		(Skin temperature)
T_a	คือ	อุณหภูมิอากาศ, K
		(Air temperature)
T_{avg}	คือ	อุณหภูมิเฉลี่ย, K
		(Average temperature)
T _{cl}	คือ	อุณหภูมิพื้นผิวเสื้อผ้าเฉลี่ย, K
		(Average clothing surface temperature)
T _{cr}	คือ	อุณหภูมิแกนกลางของร่างกาย, K
		(Body core temperature)

T _i	คือ	อุณหภูมิพื้นผิวด้านใน, K
		(Inside surface temperature)
T _{mrt}	คือ	อุณหภูมิการแผ่รังสีเฉลี่ย, K
		(Mean radiant temperature)
T_N	คือ	อุณหภูมิพื้นผิวที่ N, K
		(Temperature at surface N)
T_{o}	คือ	อุณหภูมิพื้นผิวด้านนอก, K
		(Outside surface temperature)
To	คือ	Operative temperature, K
T_out	คือ	อุณหภูมิอากาศภายนอก, K
		(Outside air temperature)
T _{sk,req}	คือ	ค่าอุณหภูมิผิวหนังที่ต้องการเพื่อทำให้เกิด
		ความสุขสบายเชิงความร้อน, W / m²
		(Skin temperature required for comfort)
TSENS	คือ	Thermal Sensation, ไร้มิติ
U _H	คือ	ความเร็วลมเฉลี่ย ณ ระดับความสูง H, m / s
		(Mean wind speed at height H)
U_{met}	คือ	ความเร็วลมที่สถานีตรวจอากาศ, m / s
		(Meteorological station wind speed)
V	คือ	ความเร็วอากาศ, m / s
		(Air velocity)
V _r	คือ	ความเร็วอากาศสัมพัทธ์, m / s
		(Relative air velocity)
W	ମ ିଶ	ความเปียกชื้นที่ผิวหนัง, ไร้มิติ
		(Skin wettedness)
W_a	คือ	สัดส่วนความชื้นของอากาศที่หายใจเข้า, kg (H₂O) / kg (dry air)
		(Humidity ratio of inhaled air)
W _{crit}	คือ	ค่าวิกฤตของความเปียกชื้นบนผิวหนัง, ไร้มิติ
		(Critical skin wettedness)
W_{dif}	คือ	ความเปียกชื้นที่เกิดจากการแพร่, ไร้มิติ
		(Skin wettedness due to diffusion)

	เความชื้นของอากาศที่หายใจออก, kg (H₂O) / kg (dry air)
(Humi	dity ratio of exhaled air)
w _{rsw} คือ ความเ	ปียกชื้นที่ผิวหนังอันเกิดจากเหงื่อ, ไร้มิติ
	vettedness due to regulatory sweat)
W คือ งานภา	ยนอก, W / m²
(Exter	nal work)
W _{cr} คือ มวลขอ	งแกนร่างกายต่อพื้นที่ผิวหนัง, kg / m²
(Mass	of body core)
W _{sk} คือ มวลต่อ	พื้นที่ของผิวหนัง, kg / m²
(Mass	of skin)
X _i คือ Inside	conduction transfer function
Y คือ Cross	conduction transfer function
Y _j คือ Cross Z _j คือ Outsic	le conduction transfer function
	เมวลผิวหนังต่อมวลร่ายกาย, ไร้มิติ
(Fract	on of total body mass)
ε คือ ค่าการ	เปล่งรังสีเฉลี่ย, ไร้มิติ
(Emis	sivity)
σ คือ ค่าคงที่	ของ Stefan-Boltzman, W / m² K⁴
(Stefa	n-Boltzman constant)
ρ คือ ความเ	หนาแน่นของอากาศ, kg / m³
(Air de	ensity)
δ คือ ความเ	หนาชั้นขอบเขตของบริเวณที่พิจารณา, m
(Boun	dary layer thickness for local building terrain)
$\delta_{ extsf{met}}$ คือ ความเ	หนาชั้นขอบเขตของบริเวณรอบสถานีตรวจวัด, m
	dary layer thickness for the meteorological station)
ф คือ ทิศทา	งลมวัดตามเข็มนาฬิกาเที่ยบกับผนังแรกของอาคาร, องศา
(Wind	angle measured clockwise from normal to wall 1)
θ คือ มุมระเ	หว่างทิศทางลมกับผนังซึ่งทำการพิจารณา, องศา
(Angle	e between wind direction and outward
norma	of wall under consideration)